

1^e Transformatiecollege 2020

Welkom bij het Transformatiecollege

Geïntegreerd samenwerken met gezinnen met complexe problematiek

Door Marca Geeraets

Aanvang 16.00 uur

- Zorg dat uw microfoon uitstaat.
- Via 'Q&A' (onderaan in uw scherm) kunt u vragen stellen, of vragen van anderen 'liken' (👍)
- U kunt vooraf al vragen stellen, maar ook tijdens het college
- De vragen worden tijdens het college behandeld
- Gebruik de chatbox om technische vragen te stellen

Programma
16.00 – 17.00

- Geïntegreerd samenwerken **wat is het** en wat zijn de **valkuilen**?
- Bezint eer ge begint: **#hoe dan** m.b.v. **het 7factorenformat**
- Een **casus** ter illustratie

Programma 16.00 – 17.00

- Geïntegreerd samenwerken **wat is het** en wat zijn de **valkuilen?**
- Bezint eer ge begint: **#hoe dan m.b.v. het 7factorenformat**
- Een **casus** ter illustratie

Integraal =
allesomvattend

Integraal =

allesomvattend

Echter, wanneer is
dit

- nodig ?
- haalbaar ?

Integraal

versus

geïntegreerd
samenwerken

Geïntegreerd: sleutelinterventies, in de goede volgorde, in de juiste mate en op het juiste moment en met een goede afstemming tussen alle interventies (tegelijk of na elkaar)

nodig: **integraal** denk (analyse) en werkkader

- als ordenings- en ijkpunt
- om hoofd- en bijzaken te onderscheiden; wat is nodig en relevant
- ten behoeve van **geïntegreerd** bieden van passende zorg

Valkuilen?

Valkuilen?

- zien dat de nood hoog is: **(te) snel** willen handelen
- **te veel tegelijkertijd** willen aanpakken; waardoor van alles een beetje
- **meegezogen worden** in de dagelijkse achter de feiten aanlopen misère
- **alles voor eeuwig willen oplossen**
- **ontbreken van integraal denkkader leidt tot omissies**

Programma 16.00 – 17.00

- Geïntegreerd samenwerken **wat is het** en wat zijn de **valkuilen?**
- Bezint eer ge begint: **#hoe dan** m.b.v. **het 7factorenformat**
- Een **casus** ter illustratie

hoe dan:
communicatie

dwz heldere
begrippen

hoe dan: communicatie

Communicatie
tijdens de
vraagverhel-
dering

De communicatie leidt tot de juiste framing van de verhelderde hulpvraag:

- die het **resultaat** is van **gedeelde formulering**
- die **uitkomst** van de triage **legitimeert**
- die **motiveert** en **actiebereidheid** bevordert
- geschikt is als **leidraad voor** een eventuele **krachtenanalyse**

hoe dan: communicatie

- die **geen appèl** doet op **schuld of schaamtegevoel**: geeft stress waardoor er minder goed nagedacht kan worden
- die **niet te abstract** is zoals *“uw kind heeft een hechtingsproblemen”* (wat is dat?)
- de **moed ontnemt zoals** *“kan ontstaan als een kind vaak afgewezen of verwaarloosd wordt of veel verschillende opvoeders heeft”*

hoe dan: communicatie

- die **geen appèl** doet op **schuld of schaamtegevoel**: geeft stress waardoor er minder goed nagedacht kan worden
- die **niet te abstract** is
“uw kind heeft een hechtingsproblemen” (wat is dat?)
- de **moed ontneemt**
“kan ontstaan als een kind vaak afgewezen of verwaarloosd wordt of veel verschillende opvoeders heeft”

NB Niet elk kind dat onveilig gehecht is, heeft dan gelijk een hechtingsstoornis. In cijfers: zo'n 25 tot 30% van de bevolking heeft in meer of mindere mate hechtingsproblemen, ongeveer 1% heeft een hechtingsstoornis.

hoe dan: communicatie

Bespreek de teleurgestelde **verwachtingen** van anderen die leiden tot de hulpvraag

- welke zijn er ten aanzien van wat?
- van wie ?
- aan welke kan worden voldaan?
- met welke verwachtingen van anderen heeft iemand moeite ?

Praat in **vaardigheden** ipv in eigenschappen

- wat lukt
- waar moeite mee

voorbeeld

ipv uw kind heeft hechtingsproblemen

- **wat lukt**: *ze vindt het leuk om met u samen.....*
- **moeite om**: *om hulp te vragen (op een leeftijds passende manier), om steun en troost te zoeken bij angst, vermoeidheid, ongemak of stress, zelfstandig etc*

hoe dan:
communicatie

Thuisopdracht

Vervang

door

Deze ouders zijn onmachtig

Deze ouders hebben **moeite met**:.....

Hij is precies zijn vader

Hij heeft **moeite om**

Ze is verwaarloosd

Ze heeft **moeite om**

Het is een kluwen gezin

Als gezin hebben ze **moeite om**....

hoe dan:
analyse en
interventie-
planning adhv
7 factoren

Doel is te komen tot een verhelderde hulpvraag tbv gedeelde besluitvorming

Wat zijn **volgens de betrokkenen** de **problemen** die nu spelen en wat willen ze **er graag voor in de plaats**?

Jeugdige

Aanmeldreden:

Wensen:

Naastbetrokkenen

Aanmeldreden:

Wensen:

Verwijzer

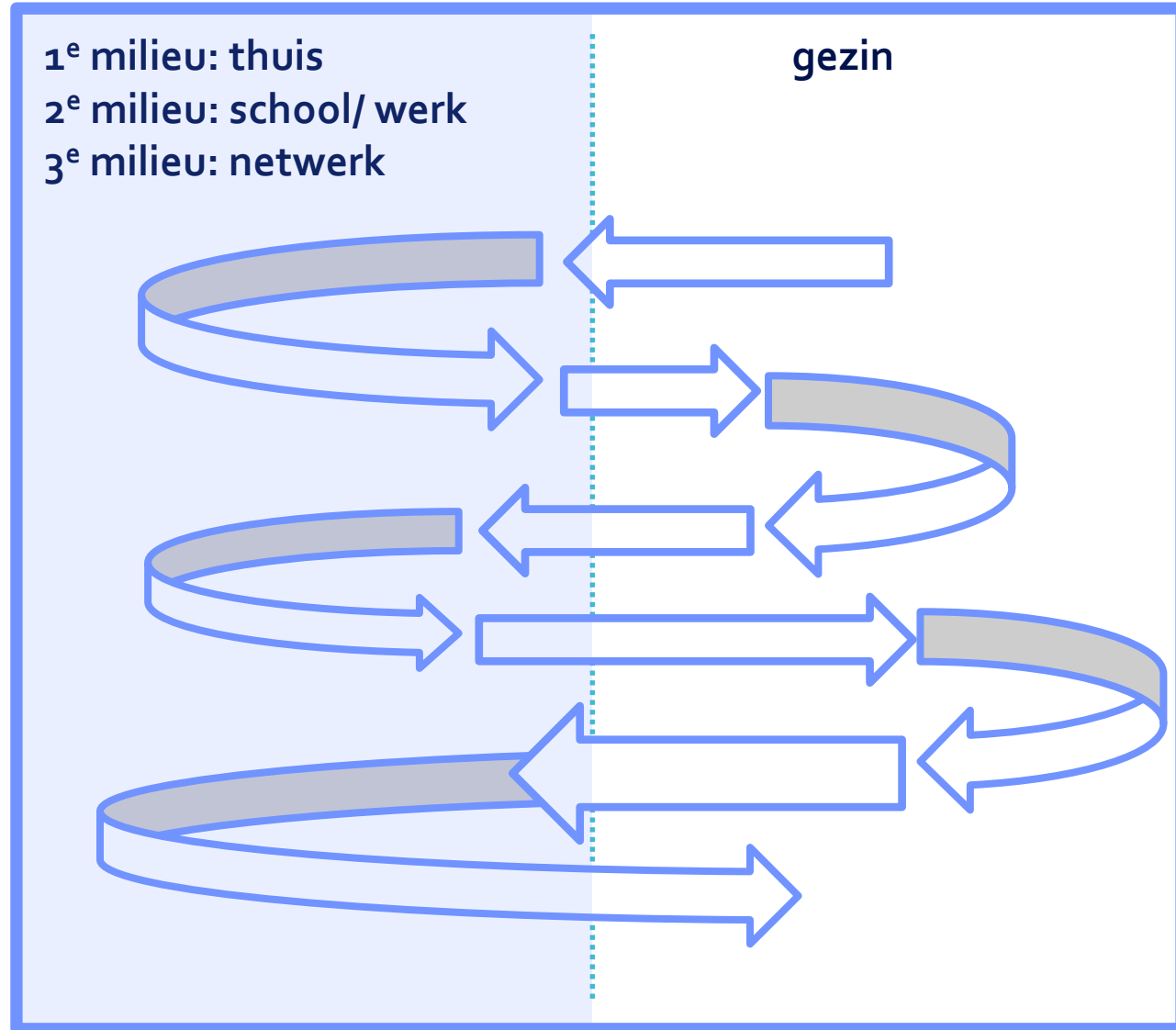
Aanmeldreden:

Vraag:

eerste tweedeling:
- gezin-omgeving/
- individu-omgeving

Transactioneel
proces (Sameroff,
2000)

Tweedeling:

verwachtingen van de omgeving

-

vaardigheden van het gezin

omgeving

Verwachtingen

- **Huishouden** op orde
- **Ouderschap**: veiligheid, zorg, affectieve en pedagogische ondersteuning en sturing
- *etc*

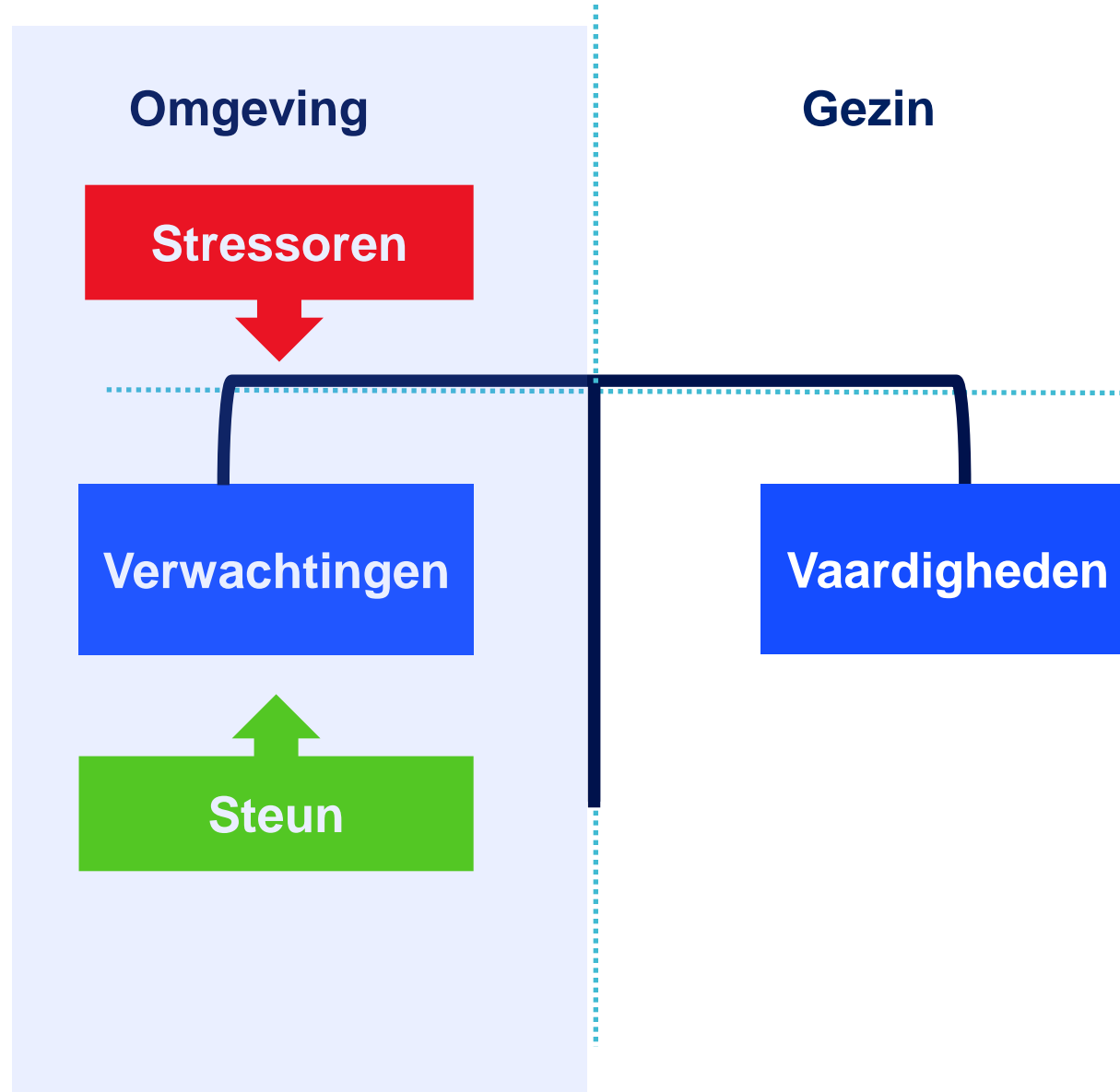
gezin

Vaardigheden

- **Executieve functies**: concentratie op taken, geheugen strategieën, planning
- **Veiligheid en zorg**: veilige en ontwikkeling stimulerende leefomgeving en verzorging. Houvast door regelmaat, vaste gewoonten, nabijheid
- **Oprechte interesse en zorgzaamheid**: zorgen dat ik zich geliefd voelen: gezamenlijke activiteiten, gedeeld plezier, steunen van initiatieven
- **Sturen van emoties en gedrag**: invoelend, duidelijk, positief en consequent zijn.

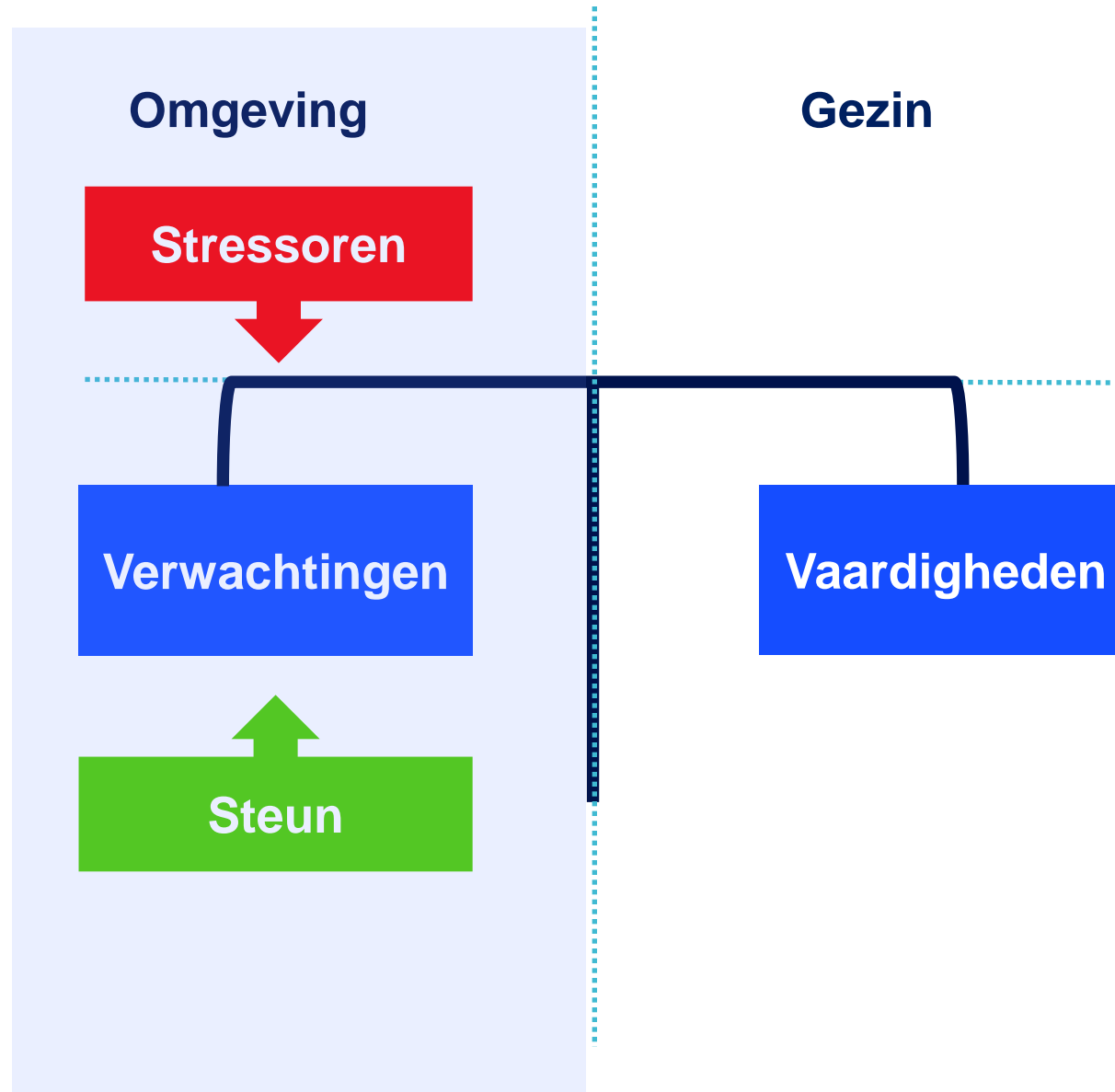

Tweede tweedeling: Steun - Stressoren

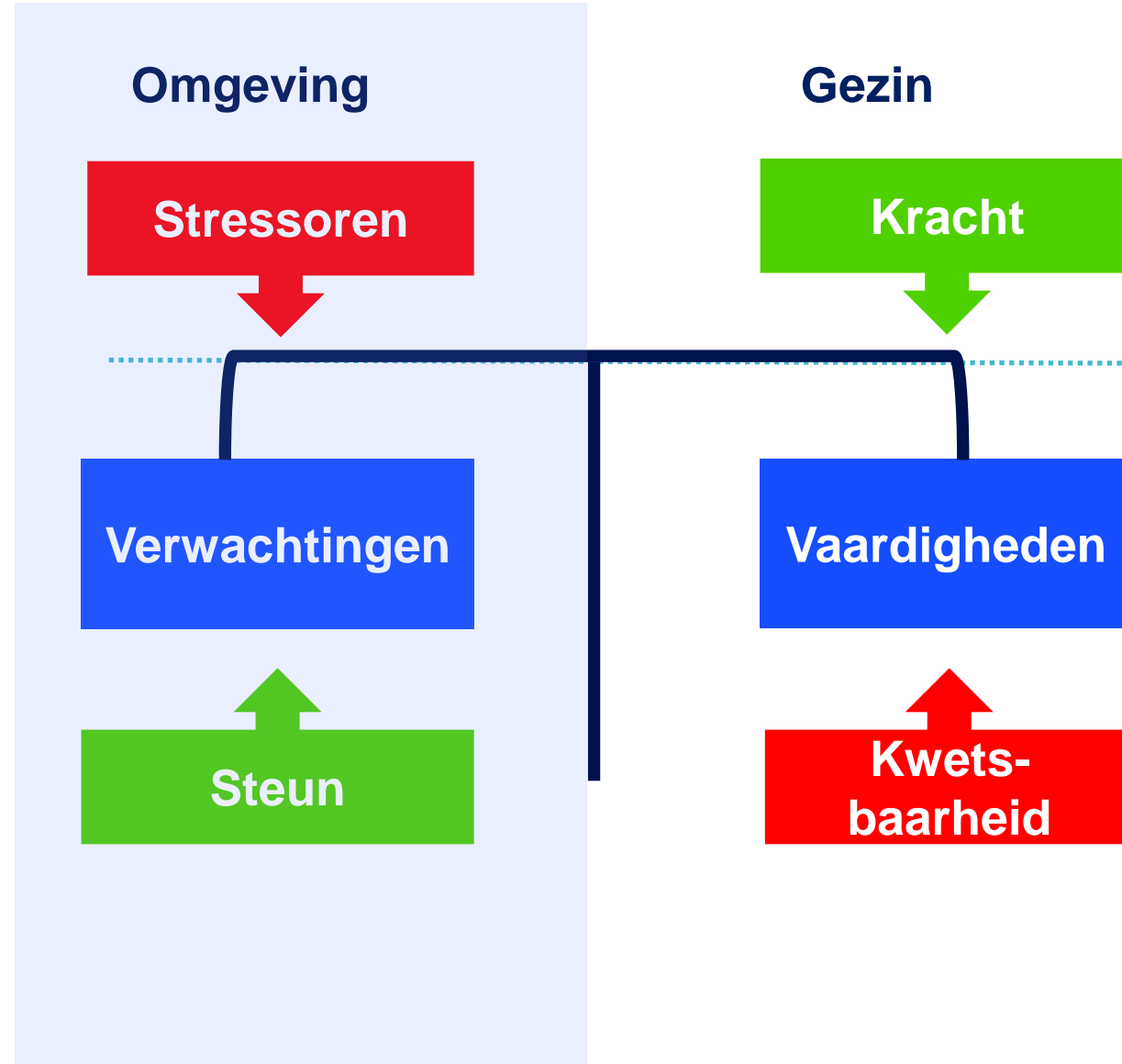
- **Stressoren** mbt financiën, huisvesting, werk/ opleiding/ dagbesteding, gezondheid) waardoor veel stress binnen het gezin
- **Conflictueuze contacten**
- **etc**

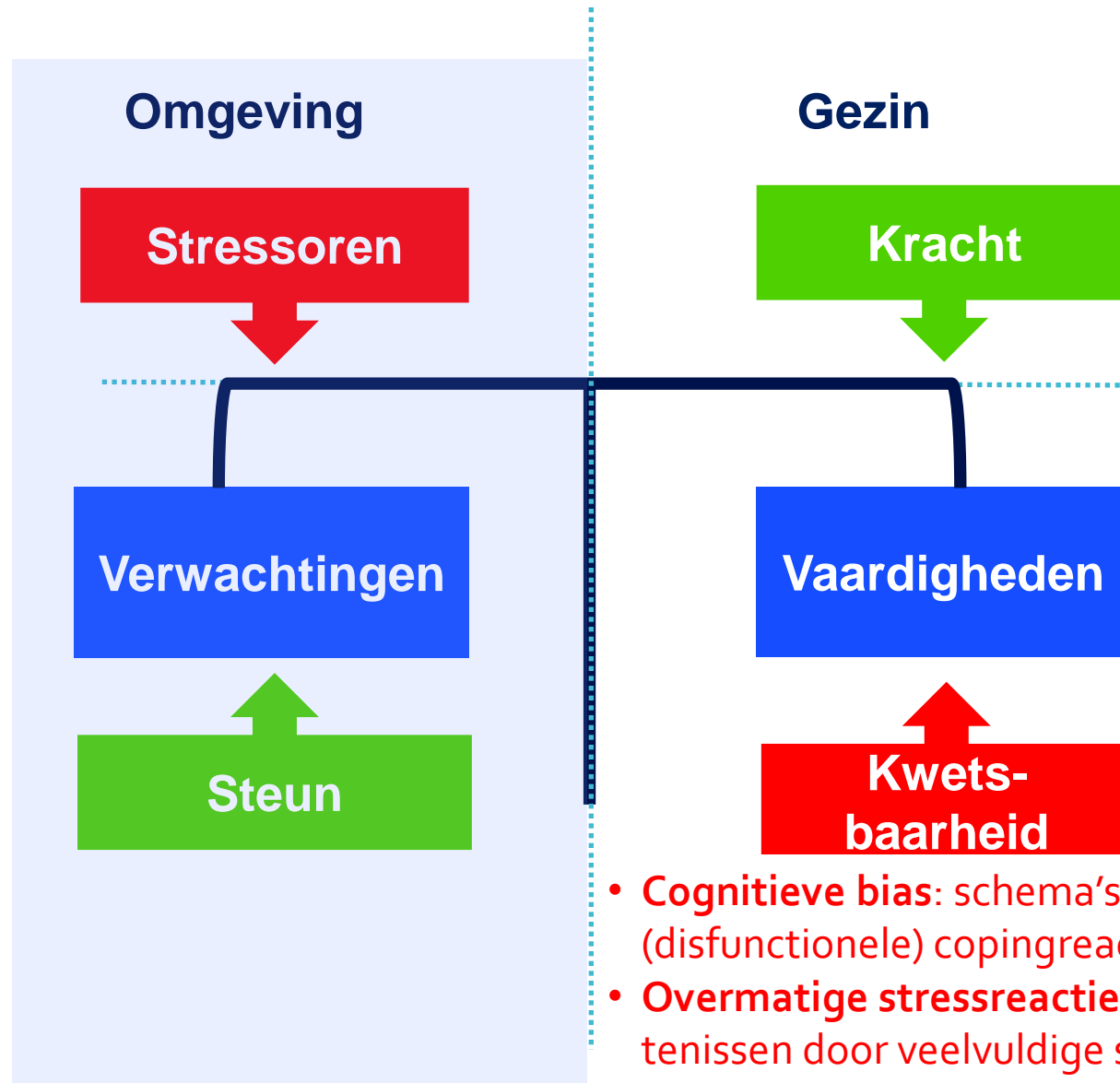
- **Ouder/verzorger** die veiligheid biedt
- **Ouder/verzorger** met goed beeld van gezonde opvoedrelatie
- **Broers en zussen**, die voor koestering zorgen en ondersteuning bieden hoe met stress om te gaan

Derde
tweedeling:
Kracht -
Kwetsbaarheid

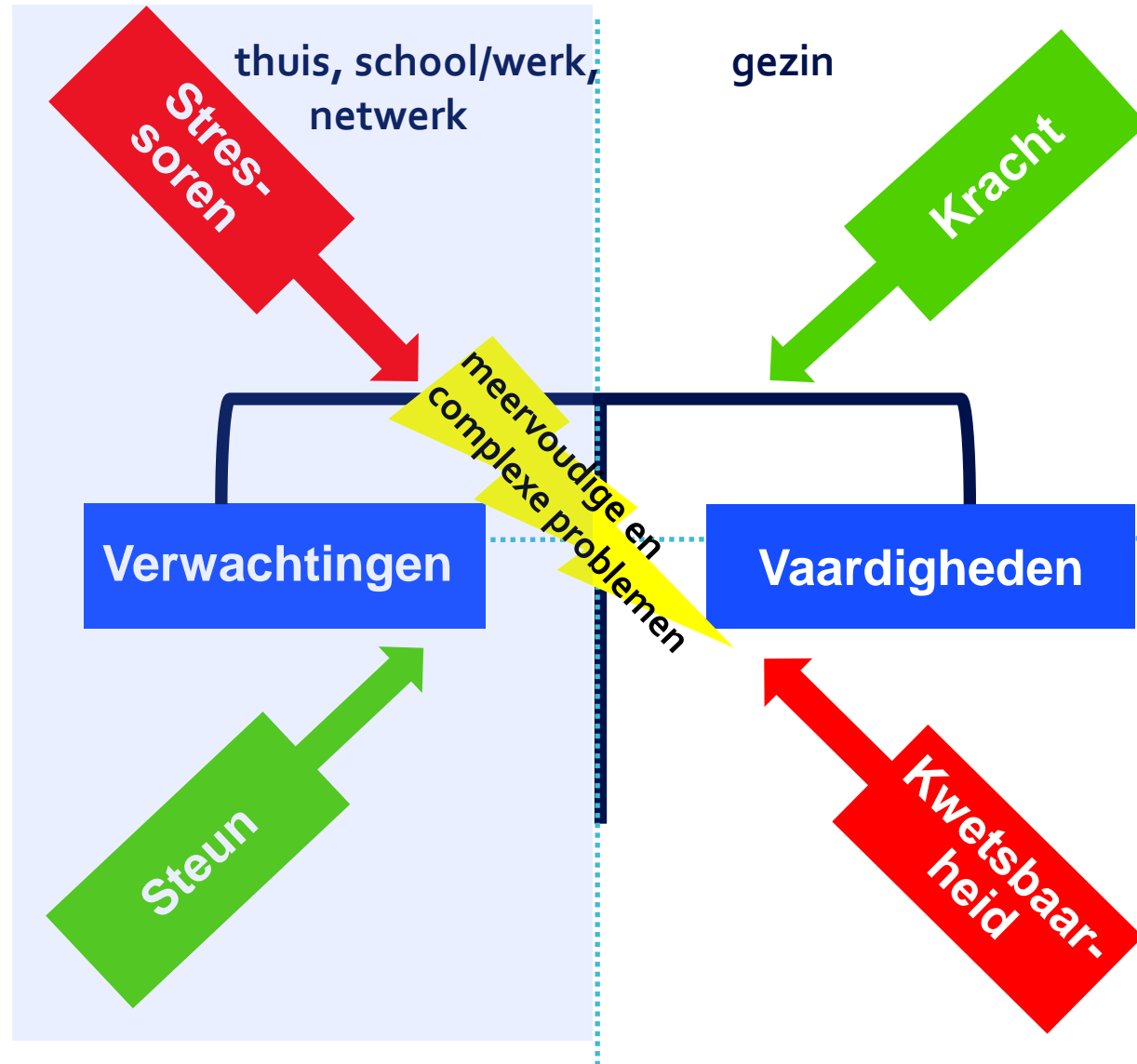
- Inzicht in omstandigheden en mogelijkheden zien om deze te beïnvloeden
- Bereidheid hulp te accepteren
- Gevoel van eigenwaarde, trots
- Motivatie: open staan voor nieuwe aanpak
- Veerkracht
- Hoop hebben
- troost vinden in hobby, muziek, etc

- **Cognitieve bias:** schema's (transgenerationeel) en (disfunctionele) copingreacties
- **Overmatige stressreacties** bij (dagelijkse) gebeurtenissen door veelvuldige stresservaringen
- **Fysieke manier van conflict oplossing**
- **Gezondheids en/of psychische problematiek** bij gezinsleden

hoe dan:
Problemen?

Combinatie van
interacties tussen
verschillende
factoren

Theoretisch kader - competentiemodel

Omgeving

Gezin

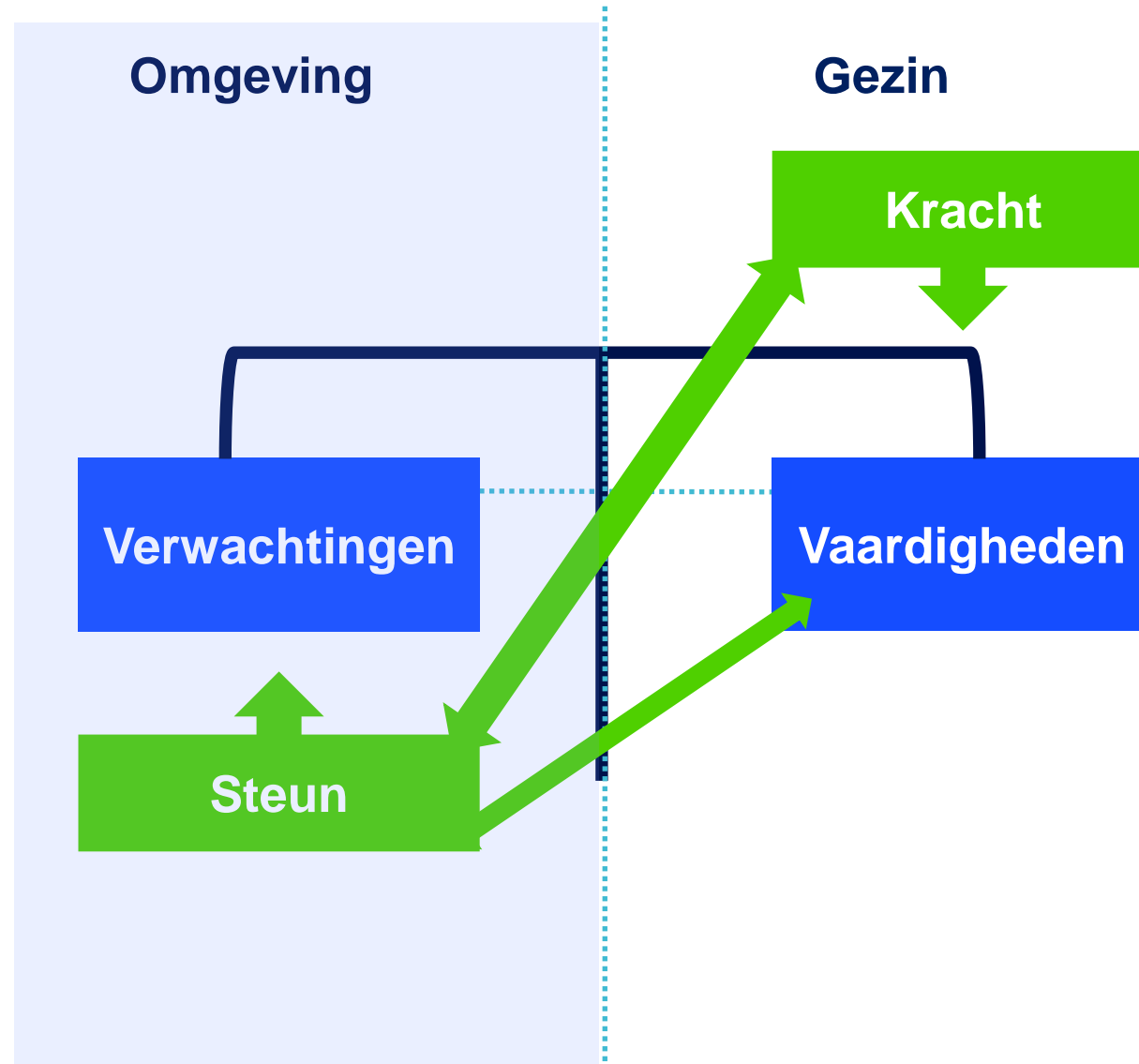
Verwachtingen

Vaardigheden

Theoretisch kader

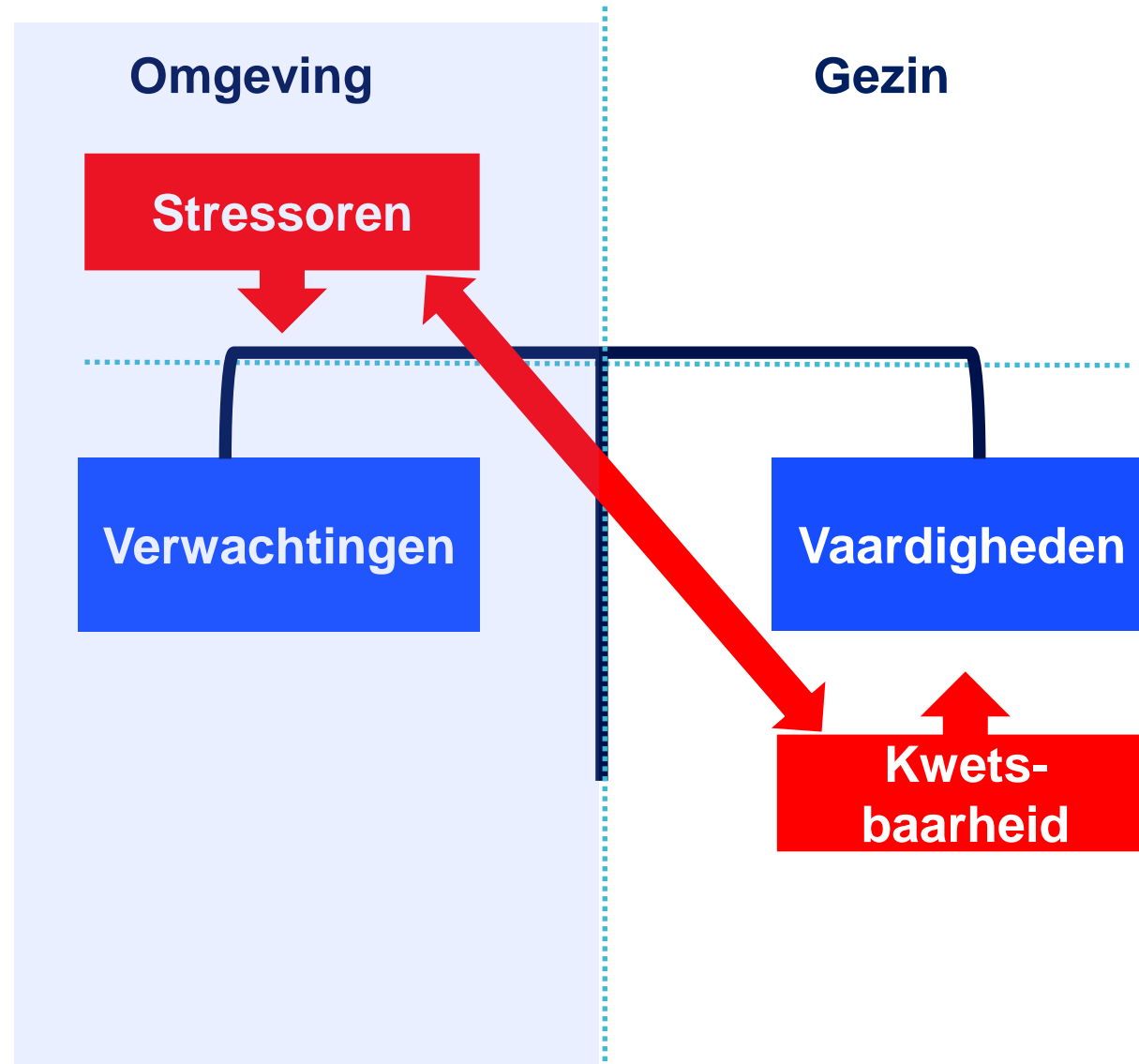
- competentiemodel
- **eigen kracht**

Theoretisch kader

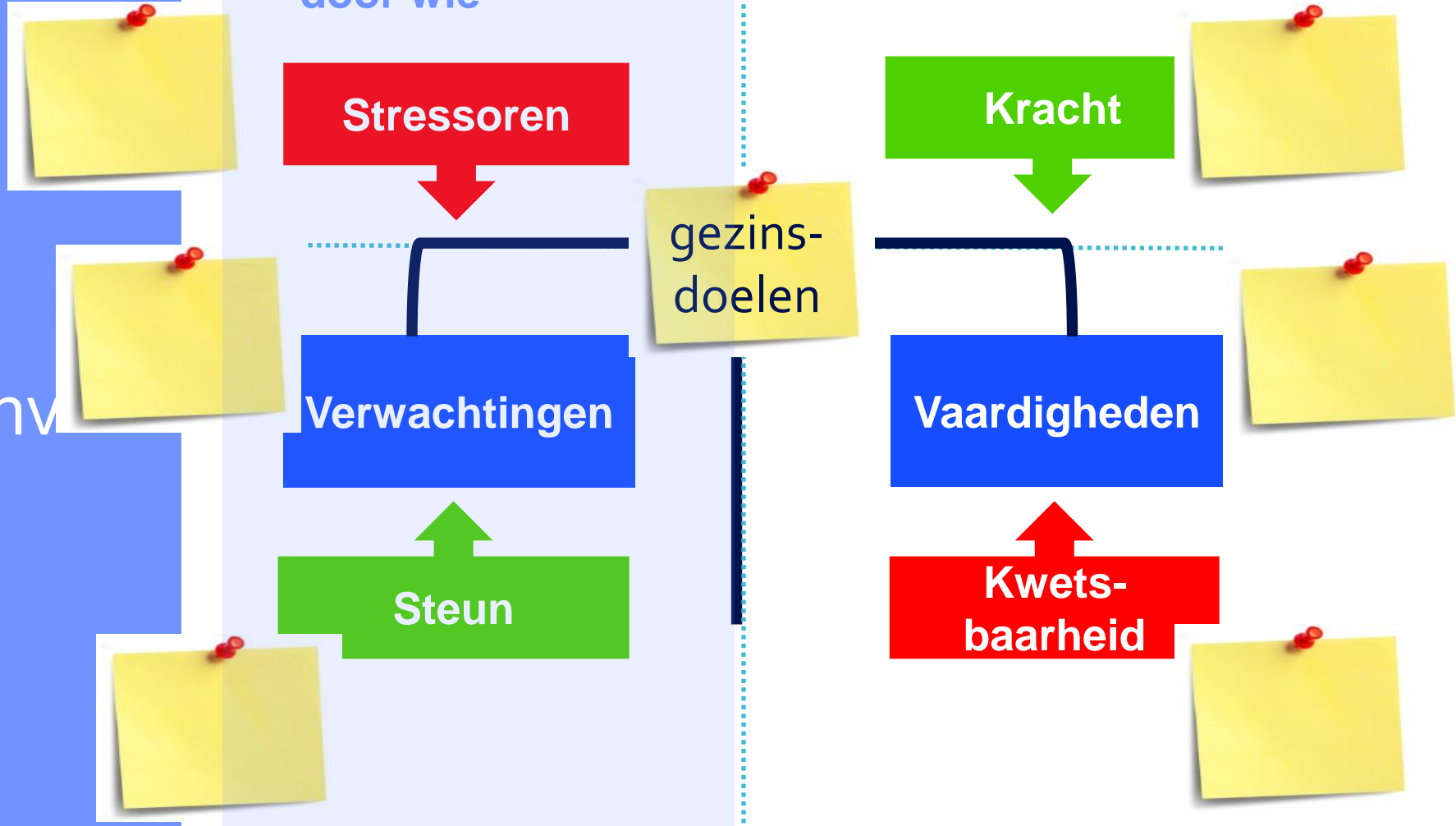
- competentiemodel
- eigen kracht
- **diathese**
(kwetsbaarheid)-
stressmodel

hoe dan:
interventie-
planning adhv
7 factoren

1. vraagverheldering en ordening van informatie adhv 7 factoren:
gezamenlijk doelen
2. welke factoren moeten worden beïnvloed, in welke volgorde,
door wie

Programma 16.00 – 17.00

- Geïntegreerd samenwerken **wat is het** en wat zijn de **valkuilen**?
- Bezint eer ge begint: **#hoe dan m.b.v. het 7factorenformat**
- Een **casus** ter illustratie

financiële problemen, geen (zicht op) werk, conflicten in het netwerk

thuis, school/werk, netwerk

Stressoren

gezin

Ambitie

Kracht

- huishouden op orde
- ouderschap
- ondersteunen functioneren op school

2. Verwachtingen

1. Aanmeldreden
M: vermoeidheid en uitputting
K8j: forse gedragsproblemen thuis en op school

3. Vaardigheden

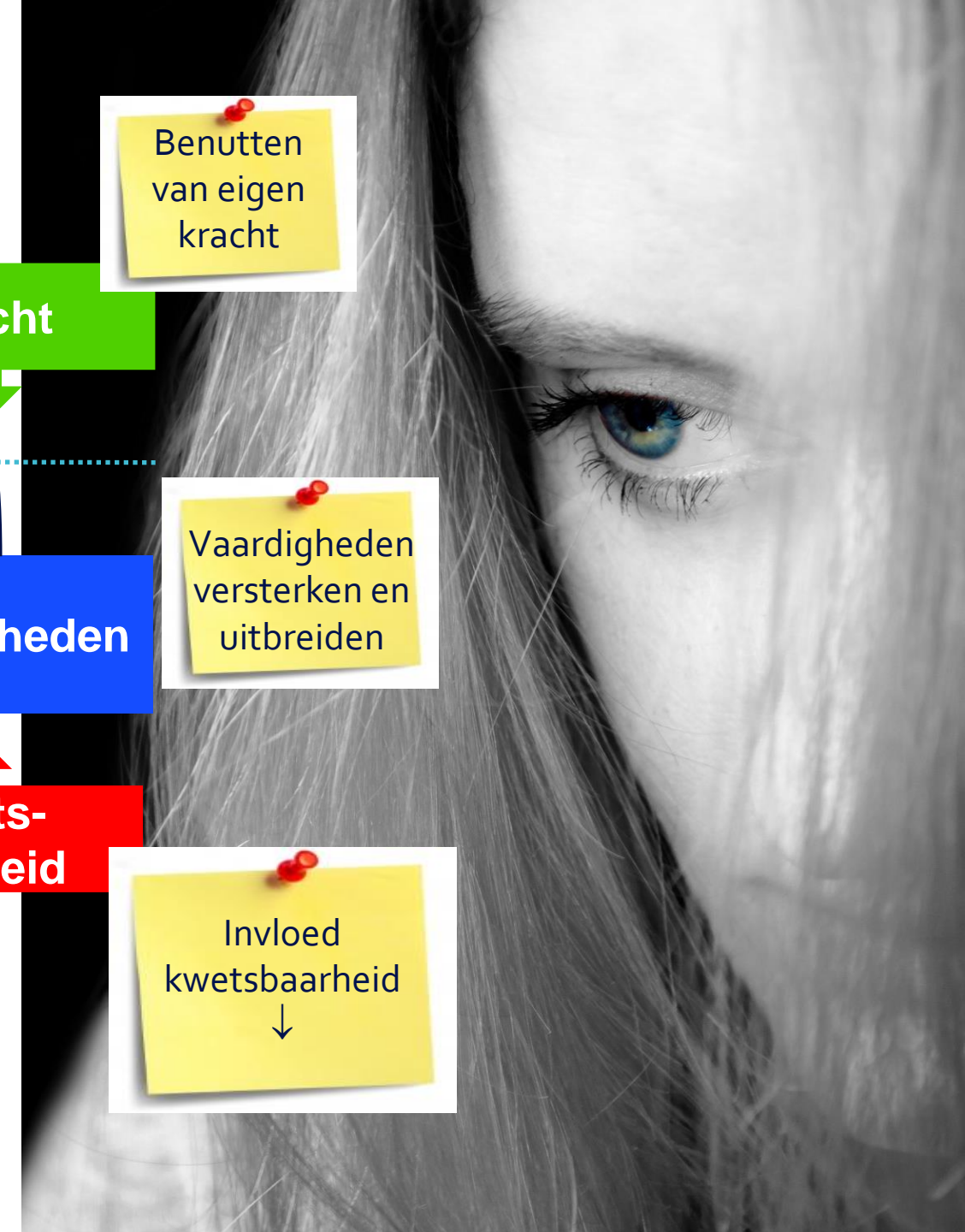
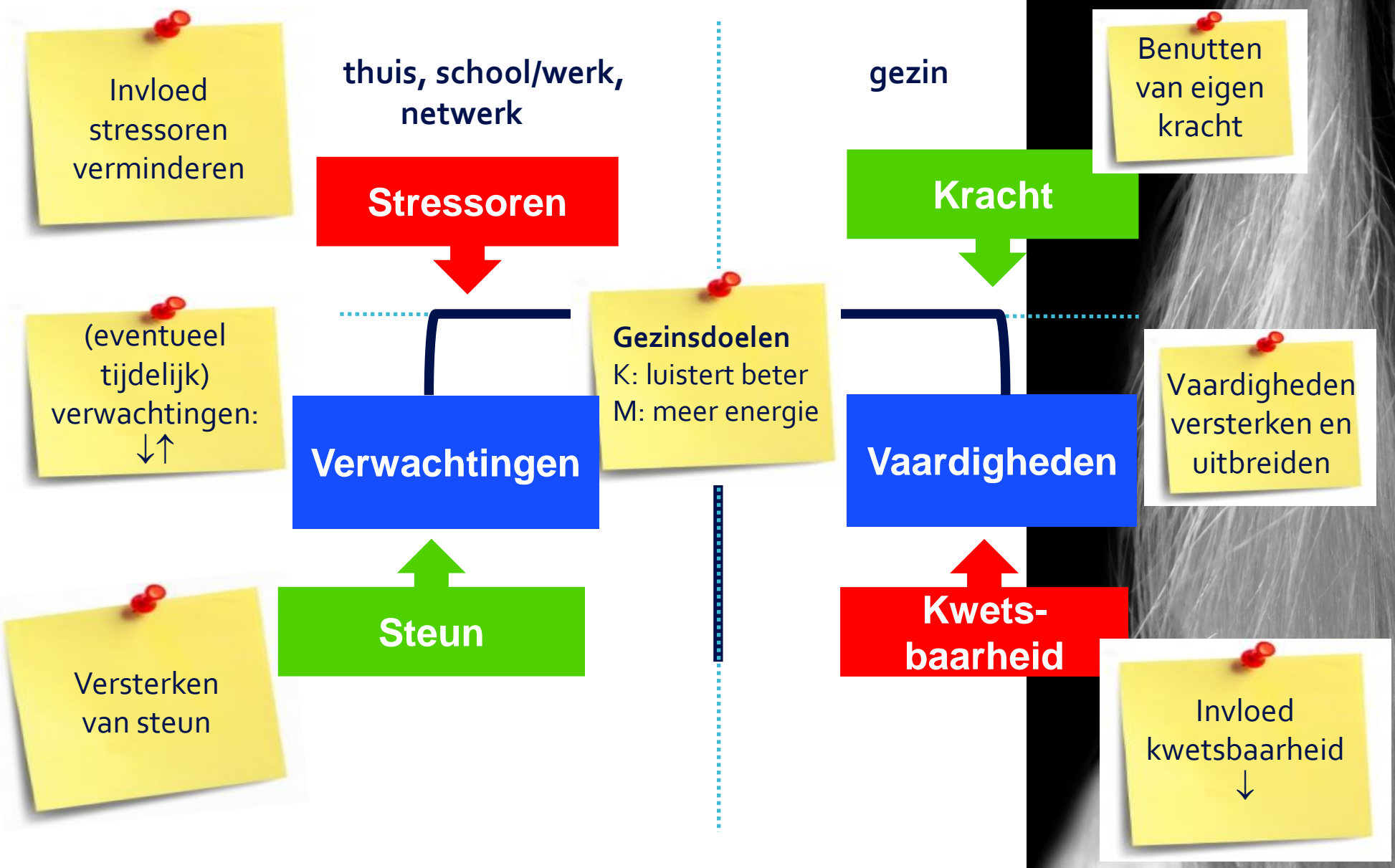
- maaltijden, ...
- gedrag sturen
- contact onderhouden

Steun

frequent contact met de leerkracht

Kwetsbaarheid

- dofheid, interesseverlies, somberheid.
- lage dunk van eigen mogelijkheden om invloed uit te oefenen, negatieve overtuigingen.

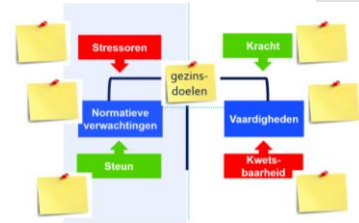

Suggesties

- Breid 1 gezin, , ~~1 integraal~~ **geïntegreerd** plan, 1 regiebehandelaar uit met: **1 gezamenlijke integrale analyse van interventierelevante factoren**
- Vergroot het overzicht bij gezinnen: **vat de cruciale factoren (en hun interactie) overzichtelijk samen op 1 A-viertje**
- Voorkom dat de geboden hulp zich alleen richt op 1 aspect van de probleemsituatie bv alleen op relationele verhoudingen/ interactiepatronen: **zorg voor een integrale analyse** en **prioriteer**
- **Wees alert op niet herkende psychische problematiek bij gezinsleden:** diagnostiek kan effectiviteit interventies vergroten!
- Vergroot samenhang tussen zorg en ondersteuning door **1 overzichtelijk schema met interventies**
- Voorkom dat de samenwerking tussen hulpverleners uit verschillende organisaties met verschillende visies wordt bemoeilijkt: **een integrale visie vergt een eenvoudig begrippenkader dat paradigma neutraal is.**

Verder lezen?

Whitepaper (Geeraets & Van Leeuwen, 2020) *Integraal redeneren bij gezinnen met meervoudige en complexe problemen* www.bureaupeers.nl

artikelen

Van Leeuwen, Harrie (2018). Integrale jeugdhulp biedt 'alles ineen'. Maar wat dan precies? *Kind en Adolescent Praktijk*, 17(1), 36-38 en in *Jeugdbeleid* 12(4), 207-211 <http://bureaupeers.nl/wp-content/uploads/2019/04/Frictie-KAP-Van-Leeuwen-2018.pdf>

Van Leeuwen, Harrie M.P. & Geeraets, Marca H.W. (2019). Klinisch redeneren in de geïntegreerde jeugdhulp met behulp van het zevenfactorenmodel. *Tijdschrift voor Orthopedagogiek, Kinderpsychiatrie en klinische kinderpsychologie (TOKK)*, 44 (1) 21-33 vanaf blz 26 casus van een thuiszitter http://bureaupeers.nl/wp-content/uploads/2019/04/TOKK-01-2019_WEB_02_Klinisch-redeneren-in-de-ge%C3%AFntegreerde-jeugdhulp.pdf

Workshops voor teams ?
Andere trainingen?
Recente publicaties?

Contact

marcageeraets@bureaupeers.nl

Portfolio

http://bureaupeers.nl/?page_id=2

Recente publicaties

http://bureaupeers.nl/?page_id=3282

Netwerk **Effectief Jeugdstelsel** Amsterdam

A photograph of a diverse family of four (mother, father, and two children) smiling and looking at something together. The photo is partially obscured by a blue banner at the bottom.

2^e Transformatiecollege 2020

Uitnodiging

Woensdag 24 juni:

Samenwerken in 'gedwongen' netwerken van gezin en de wijk

Martien Kuitenbrouwer

Aanvang 16.00 uur

Vanaf volgende week kunt u zich inschrijven op [NEJA.nl](https://www.neja.nl)